



## Omzetbelasting. Btw-heffing en toepassing KOR bij zonnepanelen

Directoraat-generaal Belastingdienst/Corporate Dienst Vaktechniek

Besluit van 16 juni 2023, nr. 2023-6393 (Besluit Omzetbelasting. Btw-heffing en toepassing KOR bij zonnepanelen)

De Staatssecretaris van Financiën heeft het volgende besloten.

### 1. Inleiding

*Dit besluit actualiseert het besluit van 23 november 2021, nr. 2021-19540 (Omzetbelasting. Btw-heffing en toepassing KOR bij zonnepanelen).*

*Met ingang van 1 januari 2023 is een btw-nultarief ingevoerd op de levering en installatie van zonnepanelen op of in de onmiddellijke nabijheid van woningen. Dit besluit geeft een toelichting op de reikwijdte en de toepassing van dit btw-nultarief.*

*De (belangrijkste) wijzigingen zijn verder de uitbreiding van het toepassingsbereik van het jaarforfait voor verschuldigde btw tot hogere opwekvermogens en de uitbreiding van de toepassing van het jaarforfait tot andere ondernemers dan particuliere zonnepaneelhouders en tot rechtspersonen.*

#### 1.1. Gebruikte begrippen en afkortingen

Btw	Omzetbelasting
KOR	Kleineondernemersregeling
Wet	Wet op de omzetbelasting 1968
Particuliere zonnepaneelhouder	Natuurlijk persoon met zonnepanelen op of in de onmiddellijke nabijheid van een woning die alleen ondernemer is omdat hij of zij stroom levert aan het energiebedrijf

### 2. Vragen en antwoorden

#### 2.1. Ondernemerschap voor de omzetbelasting in verband met zonnepanelen

##### 2.1.1. Kan ik er voor kiezen om geen ondernemer te worden?

U kunt niet kiezen om al dan niet als ondernemer te worden aangemerkt. U bent ondernemer als u regelmatig en *tegen vergoeding* door middel van uw zonnepanelen stroom levert aan uw energiebedrijf (in btw-termen: u verricht hiermee btw-belaste prestaties). U zult zeer waarschijnlijk onder de KOR vallen (zie 2.2) zonder dat u hiervoor een melding bij de Belastingdienst hoeft te doen (zie 2.1.3).

##### 2.1.2. Wanneer is sprake van een vergoeding?

Van een vergoeding is sprake als u van uw energiebedrijf een bedrag betaald krijgt voor de door u aan uw energiebedrijf geleverde (met uw zonnepanelen opgewekte) stroom. In de praktijk wordt vaak de zogenoemde 'saleringsregeling' toegepast. Dit houdt voor de btw in dat de vergoeding voor door u geleverde stroom wordt verrekend met de te betalen vergoeding voor stroom die uw energiebedrijf aan u levert. In dat geval is de vergoeding voor de door u geleverde stroom gelijk aan het bedrag waarmee de inkoopprijs voor afgenomen stroom op basis van de salderingsregeling wordt vermindert.<sup>1</sup> In het geval u meer stroom invoedt dan dat u afneemt, betaalt het energiebedrijf u voor het meerdere een afzonderlijke (redelijke) vergoeding. Het maakt geen verschil of u een zogenoemde 'slimme' meter heeft of een analoge (= terugdraai) meter.

##### 2.1.3. Ik ben een particuliere zonnepaneelhouder. Moet ik mij altijd als ondernemer aanmelden bij de Belastingdienst?

Nee. Als u een particuliere zonnepaneelhouder bent, hoeft u zich niet aan te melden bij de Belastingdienst, mits u een forfaitaire jaarbedrag voor de verschuldigde btw toepast over de opgewekte stroom

<sup>1</sup> Er ligt een wetsvoorstel om de salderingsregeling vanaf 1 januari 2025 stapsgewijs af te bouwen.



(zie 2.6.) en hierdoor onder de registratiedrempel van € 1.800 omzet per kalenderjaar blijft.<sup>2</sup> U kunt in dat geval als particuliere zonnepaneelhouder gebruikmaken van de KOR (zie 2.2.) zonder dat u hiervoor een melding bij de Belastingdienst hoeft te doen.<sup>3</sup>

Sinds 1 januari 2023 is een btw-nultarief van toepassing op de levering en installatie van zonnepanelen op of in de onmiddellijke nabijheid van woningen (zie 2.3.). Door de toepassing van het btw-nultarief drukt (in de meeste gevallen) geen btw meer op de aanschaf en de installatie van de zonnepanelen. In dat geval heeft u geen belang meer bij het aanmelden bij de Belastingdienst om de btw terug te vragen.

Hierna volgt een voorbeeld:

#### *Voorbeeld*

U schaft een zonnepanelen systeem aan met een gezamenlijk opwekvermogen van 12.500 Wattpiek. Met dit systeem blijft u onder de registratiedrempel van € 1.800 omzet per kalenderjaar. De jaaromzet – die uit het jaarforfait (zie 2.6.) is terug te rekenen (100/21 x jaarforfait) – bedraagt € 1.238. Op de levering en installatie van de zonnepanelen is het btw-nultarief toegepast zodat u geen btw terugvraagt. U hoeft zich niet aan te melden bij de Belastingdienst.

#### *Zonnepanelen in 2019 of eerder aangeschaft*

Als u in 2019 of eerder eenmalig aangifte hebt gedaan voor teruggaaf van de aan u berekende btw over de aanschaf van zonnepanelen, bent u per 1 januari 2020 automatisch overgezet naar de nieuwe KOR en hoeft u zich niet opnieuw te melden als ondernemer; zie hierna onder 2.2.2. Als u in 2019 of eerder zonnepanelen hebt gekocht maar u heeft zich niet als ondernemer gemeld en u hebt geen teruggaaf verzocht van de hiervoor in rekening gebrachte btw op basis van de (reeds vervallen) veel gestelde vragen en antwoorden, wordt hierin berust en hoeft u zich niet alsnog te melden.

#### *2.1.4. Wanneer meld ik mij als particulier zonnepaneelhouder bij de Belastingdienst?*

In de volgende situaties meldt u zich bij de Belastingdienst aan als ondernemer.

##### *Situatie 1: Uw jaaromzet komt boven de registratiedrempel van € 1.800 uit.*

Uw zonnepanelen hebben een hoger gezamenlijk opwekvermogen dan 15.000 Wattpiek. U kunt daarom als particuliere zonnepaneelhouder de forfaitaire jaarbedragen (zie 2.6.) voor de verschuldigde btw over de opgewekte stroom niet toepassen. De jaaromzet van stroom die u daadwerkelijk aan het energiebedrijf levert, bepaalt of u zich meldt bij de Belastingdienst (zie 2.5.). Als de jaaromzet uitgaat boven de registratiedrempel van € 1.800 omzet per kalenderjaar, meldt u zich aan bij de Belastingdienst als ondernemer. U kunt gebruik (blijven) maken van de KOR, mits u hiervoor kiest bij uw aanmelding als ondernemer en zolang uw omzet per kalenderjaar niet méér bedraagt dan € 20.000 (zie 2.2.).

##### *Situatie 2: Btw teruggave*

U meldt zich aan om eventueel in rekening gebrachte btw – indien het btw-nultarief niet is toegepast – over de aanschaf en installatie van zonnepanelen te kunnen terugvragen (zie 2.1.5.). U moet hiervoor het (digitale of papieren) formulier Opgaaf Zonnepaneelhouders gebruiken. U vindt dit formulier op [www.belastingdienst.nl](http://www.belastingdienst.nl) door in de zoekbalk te zoeken op de term 'Opgaaf Zonnepaneelhouders'.

#### *2.1.5. Aanmelding door particuliere zonnepaneelhouder via Opgaaf Zonnepaneelhouders en aangifte doen*

Na indiening van het (digitale of papieren) formulier 'Opgaaf Zonnepaneelhouders' (zie ook 2.1.4.) krijgt u als particuliere zonnepaneelhouder een aangifte omzetbelasting uitgereikt. In deze aangifte geeft u het verschuldigde btw-bedrag over de opgewekte stroom aan (zie ook 2.5.). Ook kunt u hierin de eventueel aan u in rekening gebrachte btw – indien het btw-nultarief niet is toegepast – over de

<sup>2</sup> Besluit 'Omzetbelasting. Registratiedrempel voor kleine ondernemers' van 10 juni 2021, nr. 2021-15805, Stcrt. 2021, 30899.

<sup>3</sup> Particuliere zonnepaneelhouders die hiervan gebruik maken blijven ondernemer voor de btw en de KOR is onverkort van toepassing, maar met uitzondering van de verplichte toepassingstermijn van drie jaar. Particuliere zonnepaneelhouders kunnen zich dus op elk moment alsnog aanmelden als ondernemer. In dat geval zijn zij niet verplicht om de KOR opnieuw toe te passen, ook niet als de driejaarstermijn nog niet is verstreken. Zie het Beleidsbesluit van 10 juni 2021 inhoudende Omzetbelasting. Registratiedrempel voor kleine ondernemers, nr. 2021-12740 (Stcrt. 2021, 30899). Als een ondernemer bij overschrijding van de registratiedrempel gebruik wil blijven maken van de KOR is deze verplicht om zich alsnog te melden voor de KOR.



aanschaf en installatie van de zonnepanelen als voorbelasting terugvragen (zie 2.4.2.). De btw op uitgaven voor andere goederen en diensten kunt u alleen terugvragen als deze hun uitsluitende oorzaak vinden in de btw-belaste leveringen van de stroom. Voor (privé)uitgaven die ook gedaan zouden zijn als geen stroom zou worden geleverd aan het energiebedrijf, zoals uitgaven in verband met (de aanschaf of bouw van) uw woning, bestaat geen recht op teruggave van btw op die uitgaven.<sup>4</sup>

Als u maar één keer aangifte wil doen voor de teruggaaf van btw en voor de over het eerste jaar verschuldigde btw, moet u op het (digitale of papieren) formulier 'Opgaaf Zonnepaneelhouders' de keuze voor de KOR aankruisen. Bij indiening van dit formulier in het jaar van aanschaf kunt u volstaan met één aangifte en wordt u daarna automatisch ontheven van verdere btw-verplichtingen (zie 2.2.1.). Kiest u niet voor de KOR, dan krijgt u elk kwartaal of elk jaar (als u daarom heeft verzocht) een aangifte uitgereikt en bent u verplicht om deze aangiften in te dienen (zie 2.2.3.) en periodiek btw te voldoen over de opgewekte stroom.

### **2.1.6. Aanmelding van andere ondernemers en rechtspersonen in verband met zonnepanelen**

Als u in verband met andere activiteiten al ondernemer bent, meldt u zich niet nogmaals als ondernemer aan voor uw leveringen van stroom aan het energiebedrijf. In dit geval verwerkt u de aftrek van de in rekening gebrachte btw – indien het btw-nultarief niet is toegepast – over de aanschaf en installatie van zonnepanelen en de verschuldigde btw in verband met de levering van stroom via de zonnepanelen in de aangiften die u al vanwege die andere activiteiten indient (zie 2.5. en 2.6.), tenzij u gebruik maakt van de KOR (zie 2.10.).

Rechtspersonen kunnen het formulier 'Opgaaf Zonnepaneelhouders' niet gebruiken en dienen zich te melden via de Kamer van Koophandel of door gebruikmaking van het formulier 'Opgaaf startende onderneming'.

## **2.2. De KOR**

### **2.2.1. Reikwijdte en administratieve gevolgen**

Toepassing van de KOR is mogelijk na aanmelding en als uw omzet per kalenderjaar niet méér bedraagt dan € 20.000. U hoeft zich niet aan te melden voor de KOR als uw jaaromzet maximaal € 1.800 bedraagt en u geen btw wil terugvragen.<sup>5</sup>

Als de KOR van toepassing is, voldoet u geen btw (u bent daarvan dan vrijgesteld), maar hebt u ook geen recht op aftrek van btw. Verder gelden voor u niet de administratieve verplichtingen zoals die voor andere ondernemers gelden. Alle ondernemers (dus ongeacht hun rechtsvorm) kunnen gebruik maken van de KOR.

Na aanmelding bij de Belastingdienst geldt de keuze voor de KOR voor ten minste drie jaren, tenzij de jaaromzetsdrempel van € 20.000 binnen die termijn wordt overschreden (zie 2.9.).

### **Goedkeuring**

In afwijking van artikel 25, zesde lid, van de Wet wordt goedgekeurd dat voor particuliere zonnepaneelhouders de KOR toepassing vindt met ingang van 1 januari volgend op het jaar van aanschaf van de zonnepanelen, ook als de aanmelding plaatsvindt in de laatste vier weken van het kalenderjaar van aanschaf.

Het (digitale of papieren) formulier 'Opgaaf Zonnepaneelhouders' moet uiterlijk op 31 december van het jaar van aanschaf ontvangen zijn door de Belastingdienst.

Bij tijdige aanmelding voor de KOR geldt dan dat:

- de stroomleveringen aan het net en het privégebruik na de eerste aangifte buiten de heffing van btw blijven,
- de btw op de aanschaf en installatie van de zonnepanelen (indien het btw-nultarief niet is toegepast) aftrekbaar is, en
- er slechts éénmalig aangifte omzetbelasting wordt gedaan, waarna de uitreiking van aangiften automatisch wordt stopgezet.

<sup>4</sup> Zie Hoge Raad 16 juli 2021, (ECLI:NL:HR:2021:1158).

<sup>5</sup> Besluit 'Omzetbelasting. Registratiedrempel voor kleine ondernemers' van 10 juni 2021, nr. 2021-15805, Stcrt. 2021, 30899.



Andere ondernemers en rechtspersonen die de KOR willen toepassen moeten zich hiervoor aanmelden via het formulier 'Melding omzetbelasting KOR'. Zie 2.10. voor de gevolgen voor rechtspersonen die zonnepanelen aanschaffen.

Als u kiest voor de KOR, kan dit soms leiden tot een verplichte terugbetaling (herziening) van de eerder bij aanschaf in aftrek gebrachte btw – indien het btw-nultarief niet is toegepast – vanwege het vrijstellingskarakter van de regeling. Bij een investeringsbedrag van minder dan € 14.404 (inclusief btw) voor niet-geïntegreerde zonnepanelen vindt echter geen terugbetaling plaats. Voor geïntegreerde zonnepanelen geldt een maximaal investeringsbedrag van € 86.428 (inclusief btw) onder welk bedrag geen terugbetaling hoeft plaats te vinden.<sup>6</sup>

Op de website van de Belastingdienst kunt u hierover meer informatie vinden door in de zoekbalk te zoeken op 'aftrek van btw herzien vanwege de KOR'.

### **2.2.2. Automatische omzetting oude<sup>7</sup> KOR naar KOR en opzeggingsmogelijkheid**

Als u btw heeft teruggevraagd over de aankoop van zonnepanelen in 2019 of eerder en daarna geen aangiften meer heeft ontvangen, hoeft u zich niet aan te melden voor de KOR. U wordt dan geacht de melding voor de toepassing van de KOR te hebben gedaan en u bent dan automatisch per 1 januari 2020 overgezet naar de KOR (cf overgangsregeling artikel III, tweede lid Wet modernisering KOR).

Voor u geldt dan niet de verplichte deelnametermijn van minimaal drie jaar. U kunt de KOR op ieder gewenst moment opzeggen via het formulier 'Melding beëindiging omzetbelasting KOR'. De KOR is dan niet meer van toepassing met ingang van de eerste dag van het kwartaal dat minimaal vier weken na de ontvangst van de opzegging begint. Vanaf dat moment bent u voor ten minste drie jaren btw-plichtig. U bent dan btw verschuldigd over de opgewekte stroom en u ontvangt kwartaalaangiften btw. Bent u een natuurlijk persoon, dan kunt u bij uw inspecteur verzoeken om het toezenden van jaaraangiften omzetbelasting. Hiervoor gelden wel voorwaarden (zie [www.belastingdienst.nl](http://www.belastingdienst.nl); in de zoekbalk kunt u invullen 'jaaraangifte omzetbelasting'). De eerste jaaraangifte ontvangt u pas voor het eerste volledige kalenderjaar na indiening van het verzoek. Voor rechtspersonen is het niet mogelijk om jaaraangiften te doen.

Let op: (Automatische) toepassing van de KOR leidt mogelijk tot een verplichte gedeeltelijke terugbetaling (herziening) van de destijds teruggevraagde btw als uw uitgaven voor niet-geïntegreerde zonnepanelen in 2019 zijn gedaan en het in 2.2.1. genoemde bedrag (€ 20.000) overschrijdt. Voor geïntegreerde zonnepanelen is mogelijk terugbetaling aan de orde als de uitgaven in de periode van 2014 tot en met 2019 zijn gedaan (zie ook 2.2.1.).

U dient de afmeldtermijn en de gevolgen daarvan dus goed in acht te nemen.

### **2.2.3. Geen keuze voor KOR, dan wél periodiek aangiften**

Als u bij aanmelding niet voor de KOR kiest, ontvangt u voortaan kwartaalaangiften.

#### **Goedkeuring**

Ik keur goed dat het in 2.6. bedoelde jaarforfait ná het jaar van aanschaf wordt voldaan in de laatste aangifte van ieder kalenderjaar.

Bij toepassing van deze goedkeuring geldt dat u de andere aangiften over dat kalenderjaar als zogenoemde nihilaangiften moet ondertekenen en indienen.<sup>8</sup>

Voor alle aangiften gelden de gewone regels voor het indienen van aangiften. Dit betekent dat ook de reguliere gevolgen gelden als een aangifte niet, niet tijdig, onvolledig of onjuist wordt ingevuld.

### **2.3. Het btw-nultarief voor zonnepanelen op woningen**

Op de levering en de installatie van zonnepanelen op of in de onmiddellijke nabijheid van een woning<sup>9</sup>

<sup>6</sup> Artikel 13, vierde lid, van de Uitvoeringsbeschikking omzetbelasting 1968.

<sup>7</sup> De oude KOR is de KOR zoals die gold tot 1 januari 2020.

<sup>8</sup> In deze situatie geldt als uitgangspunt dat u voor het overige geen btw verschuldigd bent dan wel geen btw in aftrek kunt brengen.

<sup>9</sup> In het besluit 'Omzetbelasting. Toelichting Tabel I' van 31 maart 2022, nr. 2022-6334, (Stcrt. 2022, 9114), post b.8. is het begrip 'woning' gedefinieerd. Er geldt voor het btw-nultarief voor zonnepanelen geen voorwaarde voor de leeftijd van de woning noch voor de staat waarin de woning verkeerd.



is het btw-nultarief van toepassing. Ook op de uitbreiding van een bestaand zonnepaneel systeem (PV-systeem) is het btw-nultarief van toepassing zolang die panelen op of in de onmiddellijke nabijheid van een woning worden geïnstalleerd.

Het btw-nultarief is ook van toepassing als zonnepanelen worden geïnstalleerd op een gebouw met daarin (een) opgenomen woning(en) en bedrijfsruimte(n). Van belang is dat het gebouw *mede* een woonfunctie heeft en de zonnepanelen (ook) ten behoeve van die woonfunctie worden aangewend. Het maakt daarbij niet uit dat de zonnepanelen mede worden gebruikt voor de stroomvoorziening van algemene ruimten en liften.

Met 'in de onmiddellijke nabijheid van een woning' wordt bedoeld de situatie dat de zonnepanelen worden geïnstalleerd op een schuur, garage, in de tuin of op een uitbouw die tot de woning behoort (en op hetzelfde perceel liggen als het gebouw met woonfunctie).

### 2.3.1. Hoe moet de leverancier of installateur bepalen of het nultarief van toepassing is?

De (webshop)leverancier of installateur die het btw-nultarief toepast, dient aan te tonen dat de betreffende zonnepanelen zijn bestemd ter plaatsing op of in de onmiddellijke nabijheid van een woning. Er kan vanuit worden gegaan dat sprake is van een woning als het gebouw volgens de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) een woonfunctie heeft of een vakantiewoning is.

Als ten aanzien van het gebouw het BAG-register geen uitkomst biedt, geldt de vrije bewijsleer. De leverancier of installateur kan dan het btw-nultarief toepassen als hij op andere wijze aantoont dat sprake is van een woning. Het bewijs wordt vastgelegd in de administratie van de ondernemer die het btw-nultarief toepast.

De beoordeling of de zonnepanelen worden geleverd met de bestemming om te worden geïnstalleerd op of nabij een woning vindt uiterlijk plaats op het moment van de levering. Als de leverancier op dat moment geen indicatie heeft over de bestemming van de zonnepanelen, is het algemene btw-tarief op die levering van toepassing.

### 2.3.2. Reikwijdte van het btw-nultarief

Alleen de leveringen en diensten die direct noodzakelijk zijn voor het aanbrengen en functioneren van de zonnepanelen vallen onder het btw-nultarief. Het btw-nultarief is niet afhankelijk van het aantal zonnepanelen, zolang de te leveren of te installeren zonnepanelen op of in de onmiddellijke nabijheid van een woning worden geïnstalleerd.

Hierna volgen voorbeelden van afzonderlijke leveringen en diensten die in combinatie met de levering en installatie van zonnepanelen onder het btw-nultarief vallen.

#### Voorbeelden:

- Aanleggen van kabels, het aanpassen of de ombouw van de groepenkast<sup>10</sup>, de levering van elektrakabels, PV-verdeler, (micro-)omvormers, optimizers en montagemateriaal;
- Producten om zonnepanelen aan het dak te bevestigen;
- Het inslijpen van dakpannen.

Hierna volgen voorbeelden van leveringen en diensten die (ook) in combinatie met zonnepanelen *niet* onder het btw-nultarief vallen.

#### Voorbeelden:

- De versteviging of verzwaring van een dak om daarop zonnepanelen te leggen of het dichtmaken van een dakraam;
- Een vogelwering of een sneeuwschans voor zonnepanelen;
- De levering en installatie van een zogenoemde 'slimme' meter;
- De levering en installatie van een accupakket of een warmtepomp;
- De levering en installatie van PVT-systemen of een zonneboiler.

Meer voorbeelden van leveringen en diensten die *niet* onder btw-nultarief voor zonnepanelen vallen.

#### Voorbeelden:

- De losse levering en plaatsing van (micro-)omvormers en optimizers nadat de zonnepanelen zijn

<sup>10</sup> Het vervangen van de gehele groepenkast valt niet onder het btw-nultarief. Ook niet als deze vervanging samenvalt met de levering en installatie van zonnepanelen.



- geïnstalleerd (bijvoorbeeld ter vervanging van een kapotte omvormer of optimizer);
- Levering en installatie van apparatuur om het Wifi-netwerk te verbeteren, ook als het doel is de werking van de zonnepanelen te monitoren;
- Plug-and-play zonnepanelen (zonnepanelen met een stekker) als die niet bestemd zijn om op een woning te worden geïnstalleerd;
- Verhuur van een PV-systeem;
- Onderhoud van een PV-systeem;
- In dakbedekking geïntegreerde zonnepanelen die onderdeel zijn van de (op)levering van een nieuwbouwwoning.

### 2.3.3. Demontage van zonnepanelen

Het btw-nultarief is niet van toepassing op het demonteren van zonnepanelen die worden afgevoerd of verkocht. De verkoop van losse gebruikte zonnepanelen door een ondernemer die de KOR toepast, is van de btw vrijgesteld.<sup>11</sup> Bij een ondernemer die de KOR niet toepast, is de verkoop van losse gebruikte zonnepanelen in principe belast met 21% btw. Alleen als losse zonnepanelen de bestemming hebben om op of in de onmiddellijke nabijheid van een woning te worden geïnstalleerd, is het btw-nultarief hierop van toepassing.

Leveranciers of installateurs die zonnepanelen demonteren en vervolgens hermonteren op hetzelfde dak, bijvoorbeeld omdat het onderliggende dak vervangen of gerepareerd moet worden, kunnen het btw-nultarief toepassen op het de- en hermonteren van de zonnepanelen. Het btw-nultarief geldt ook bij demontage en installatie van een nieuw zonnepaneel ter vervanging van een defect of verouderd zonnepaneel op een woning.

## 2.4. Welk deel van de btw op zonnepanelen krijg ik als particuliere zonnepaneelhouder terug?

Dat hangt af van de situatie.

### 2.4.1. Aan u is btw in rekening gebracht

Door toepassing van het btw-nultarief wordt (in de meeste gevallen) geen btw meer in rekening gebracht op de aanschaf en de installatie van de zonnepanelen. U kunt geen btw in aftrek brengen die niet in rekening is gebracht. In het geval btw aan u in rekening wordt gebracht voor aangeschafte goederen en diensten, komt deze btw voor teruggaaf in aanmerking als die aankopen hun uitsluitende oorzaak vinden in met btw belaste leveringen van stroom.<sup>12</sup> Hierna volgt een voorbeeld:

#### Voorbeeld

U schaft losse niet-geïntegreerde zonnepanelen en ander installatiemateriaal bij een webshop aan. U installeert zelf de zonnepanelen op uw woning. De (web)leverancier heeft btw in rekening gebracht. De factuur vermeldt een btw-bedrag van € 800. De zonnepanelen zijn niet-geïntegreerd, u kunt het hele btw-bedrag als voorbelasting in aftrek brengen. De zonnepanelen hebben een capaciteit van 2.800 Wattpiek.

Jaarforfait verschuldigde btw (zie 2.6.1.)	€ 60,-
Voorbelasting	€ 800,-
Terug te ontvangen btw	€ 740,-

### 2.4.2. Geïntegreerde zonnepanelen als onderdeel van de (op)levering van een woning

Aan u is een woning (op)geleverd met zonnepanelen die tegelijkertijd als dakbedekking dienen (geïntegreerde zonnepanelen). Op de levering en installatie van zonnepanelen is in dit geval het btw-nultarief niet van toepassing omdat de levering van de zonnepanelen opgaat in de (op)levering van de woning.

U kunt de btw op de aanschaf van de zonnepanelen terugvragen. Hierbij is van belang dat deze zonnepanelen naast de functie van het opwekken van stroom ook de functie van dakbedekking hebben. Voor dit laatste gebruik heeft u geen recht op aftrek (privégebruik). In de Wet is namelijk een aftrekbeperking opgenomen voor privégebruik van uitgaven met betrekking tot onroerende zaken, zoals de geïntegreerde zonnepanelen. Dit gebruik wordt gesteld op 50%. De resterende 50% van de

<sup>11</sup> De vergoeding voor de gebruikte zonnepanelen wordt bij de vaststelling van de jaaromzetsdrempel van € 20.000 niet in aanmerking genomen (artikel 25, derde lid, onderdeel b van de Wet).

<sup>12</sup> Zie Hoge Raad 16 juli 2021, nr. 19/02837 (ECLI:NL:HR:2021:1158).



voorbelasting wordt toegerekend aan de functie van stroomopwekking. Op basis van ervaringscijfers wordt de stroom voor 2/3 deel gebruikt voor de met btw belaste levering van stroom aan het energiebedrijf en 1/3 deel voor direct privéverbruik van stroom. Dit heeft tot gevolg dat u 1/3 deel (2/3 x 50%) van de btw die in rekening is gebracht voor de aanschaf en installatie van de zonnepanelen als voorbelasting in aftrek kunt brengen.

Daar staat tegenover dat u ook geen btw hoeft te voldoen over de door uzelf opgewekte en gebruikte stroom (zie 2.5.2.). U berekent alleen btw over de vergoeding die u ontvangt voor de stroom die u aan het energiebedrijf levert of u kiest ervoor om het jaarforfait toe te passen in uw aangifte (zie 2.6.2.). Hierna volgt een voorbeeld.

#### *Voorbeeld*

In verband met de (op)levering van uw woning is aan u een bedrag van € 1.500 btw in rekening gebracht voor de levering en installatie van geïntegreerde zonnepanelen. De zonnepanelen zijn geïntegreerd, u kunt daarom 1/3 deel van het btw-bedrag als voorbelasting in aftrek brengen. De zonnepanelen hebben een capaciteit van 2.800 Wattpiek.

Jaarforfait verschuldigde btw (zie 2.6.2.)	€ 20,-
1/3 deel van de voorbelasting	€ 500,-
Terug te ontvangen btw	€ 480,-

## **2.5. Waarover ben ik btw verschuldigd?**

U voldoet btw over de vergoeding (omzet) die u ontvangt voor de stroom die u aan uw energiebedrijf levert. Voor het bepalen van de omzet waarover btw is verschuldigd kunnen zonnepaneelhouders gebruik maken van de forfaitaire jaarbedragen, zoals hierna in 2.6. beschreven, indien de zonnepanelen geïnstalleerd zijn op of in de onmiddellijke nabijheid van een woning. Dit is voor de meeste van deze zonnepaneelhouders de gebruikelijke en eenvoudigste manier om de jaaromzet met betrekking tot zonnepanelen te bepalen (zie 2.1.3.).

De jaaromzet bepaalt u als volgt indien u geen gebruik maakt van de forfaitaire jaarbedragen.

**2.5.1. Situatie A: zonnepanelen die met 0% btw zijn gekocht. Situatie B: zonnepanelen die met 21% btw zijn aangeschaft of geïnstalleerd en die niet tevens dienen als dakbedekking (niet-geïntegreerde zonnepanelen).**

De jaaromzet in zowel situatie A als in situatie B is de optelsom van:

- De jaaromzet van de stroom die wordt gesaldeerd met de stroom die het energiebedrijf heeft geleverd, wordt berekend op basis van de zogenoemde marktprijs. De marktprijs is de prijs (inclusief energiebelasting en ODE, maar exclusief btw) die wordt betaald als de stroom wordt ingekocht bij het energiebedrijf.
- De jaaromzet van de stroom die niet wordt gesaldeerd (er wordt dan méér terug geleverd dan afgenomen) wordt berekend op basis van de vergoeding<sup>13</sup> die het energiebedrijf voor de terug levering betaalt.
- De jaaromzet voor het privégebruik van stroom<sup>14</sup> wordt berekend op basis van de marktprijs. De marktprijs is de prijs (inclusief energiebelasting en ODE, maar exclusief btw) die wordt betaald als de stroom wordt ingekocht bij het energiebedrijf.

**2.5.2. Situatie C: zonnepanelen die zijn aangeschaft met 21% btw en die tevens als dakbedekking dienen (geïntegreerde zonnepanelen).**

De jaaromzet in situatie C is de optelsom van:

- De jaaromzet van de stroom die wordt gesaldeerd met de stroom die het energiebedrijf heeft geleverd, wordt berekend op basis van de zogenoemde marktprijs. De marktprijs is de prijs (inclusief energiebelasting en ODE, maar exclusief btw) die wordt betaald als de stroom wordt ingekocht bij het energiebedrijf.
- De jaaromzet van de stroom die niet wordt gesaldeerd (er wordt dan méér terug geleverd dan afgenomen) wordt berekend op basis van de vergoeding<sup>15</sup> die het energiebedrijf voor de terug levering betaalt.

<sup>13</sup> In deze vergoeding is geen energiebelasting en ODE begrepen.

<sup>14</sup> Privégebruik van stroom is de stroom die de zonnepaneelhouder heeft opgewekt met zijn zonnepanelen en direct zelf heeft verbruikt.

<sup>15</sup> In deze vergoeding is geen energiebelasting en ODE begrepen.



## 2.6. Hoe bereken ik de verschuldigde btw?

**2.6.1. Situatie A: zonnepanelen die met 0% btw zijn gekocht. Situatie B: zonnepanelen die met 21% btw zijn aangeschaft of geïnstalleerd en die niet tevens dienen als dakbedekking (niet-geïntegreerde zonnepanelen).**

Om de verschuldigde btw te kunnen vaststellen zou u precies moeten weten hoeveel stroom u over een bepaalde periode aan het energiebedrijf levert en hoeveel stroom u direct zelf verbruikt. In de praktijk is dit niet altijd vast te stellen of uit te voeren. Om doelmatigheidsredenen kunt u het hierna genoemde forfait toepassen. In dat geval vermeldt u in uw aangifte als verschuldigde btw het voor u van toepassing zijnde forfait. De forfaits verschillen naar gelang het opwekvermogen van uw zonnepanelen en mogen niet naar tijdsgelang worden toegepast.

Opwekvermogen in Wattpiek per jaar	Jaarforfait
0 – 1.000	€ 20
1.001 – 2.000	€ 40
2.001 – 3.000	€ 60
3.001 – 4.000	€ 80
4.001 – 5.000	€ 100
5.001 – 6.000	€ 120
6.001 – 7.000	€ 140
7.001 – 8.000	€ 160
8.001 – 9.000	€ 180
9.001 – 10.000	€ 200
10.001 – 11.000	€ 220
11.001 – 12.000	€ 240
12.001 – 13.000	€ 260
13.001 – 14.000	€ 280
14.001 – 15.000	€ 300

Particuliere zonnepaneelhouders kunnen bovenstaand jaarforfait toepassen. Daarnaast kunnen andere ondernemers (bijvoorbeeld ZZP-ers) en rechtspersonen bovenstaand jaarforfait toepassen, mits de zonnepanelen op of in de onmiddellijke nabijheid van een woning zijn geïnstalleerd.

Als het opwekvermogen van zonnepanelen hoger is dan 15.000 Wattpiek kan geen gebruik worden gemaakt van het jaarforfait. Voor dat geval zie 2.5.

**2.6.2. Situatie C: zonnepanelen die zijn aangeschaft met 21% btw en die tevens als dakbedekking dienen (geïntegreerde zonnepanelen).**

Ook voor situatie C geldt (zie 2.6.1.) dat u precies zou moeten weten hoeveel stroom u over een bepaalde periode aan het energiebedrijf levert. Ook hier geldt (zie 2.6.1.) dat dit in de praktijk niet altijd is vast te stellen. Om doelmatigheidsredenen kunt u het hierna genoemde forfait toepassen. In dat geval vermeldt u in uw aangifte als verschuldigde btw het voor u van toepassing zijnde forfait. De forfaits verschillen naar gelang het opwekvermogen van uw zonnepanelen en mogen niet naar tijdsgelang worden toegepast.

Opwekvermogen in Wattpiek per jaar	Jaarforfait
0 – 1.000	€ 5
1.001 – 2.000	€ 10
2.001 – 3.000	€ 20
3.001 – 4.000	€ 30
4.001 – 5.000	€ 40
5.001 – 6.000	€ 50
6.001 – 7.000	€ 60
7.001 – 8.000	€ 70
8.001 – 9.000	€ 80
9.001 – 10.000	€ 90
10.001 – 11.000	€ 100
11.001 – 12.000	€ 110
12.001 – 13.000	€ 120





Opwekvermogen in Wattpiek per jaar	Jaarforfait
13.001 – 14.000	€ 130
14.001 – 15.000	€ 140

Particuliere zonnepaneelhouders kunnen bovenstaand jaarforfait toepassen. Daarnaast kunnen andere ondernemers (bijvoorbeeld ZZP-ers) en rechtspersonen bovenstaand jaarforfait toepassen, mits de zonnepanelen op of in de onmiddellijke nabijheid van een woning zijn geïnstalleerd.

Als het opwekvermogen van zonnepanelen hoger is dan 15.000 Wattpiek kan geen gebruik worden gemaakt van het jaarforfait. Voor dat geval zie onderdeel 2.5.

### **2.7. Ben ik btw verschuldigd over de subsidie die ik heb ontvangen?**

U bent geen btw verschuldigd over de subsidie die u ontvangt voor de aanschaf van zonnepanelen.

### **2.8. De zonnepanelen maken deel uit van een (huwelijks)goederengemeenschap. Wie is ondernemer voor de btw?**

In deze situatie zijn de eigenaren gezamenlijk ondernemer voor de gezamenlijke exploitatie van de zonnepanelen, maar alleen degene op wiens naam de energienota is gesteld, meldt zich aan als ondernemer voor de btw indien van toepassing. U zult echter zeer waarschijnlijk onder de KOR vallen zonder dat u hiervoor een melding bij de Belastingdienst hoeft te doen (zie 2.1.3.).

### **2.9. Wat zijn de gevolgen wanneer ik andere activiteiten begin waarvoor ik btw-plichtig word naast de exploitatie van de zonnepanelen waarvoor ik de KOR toepas?**

De KOR geldt in beginsel<sup>16</sup> voor alle ondernemersactiviteiten van een natuurlijk- of rechtspersoon. De andere activiteiten van eenzelfde natuurlijk- of rechtspersoon delen dus in de KOR-vrijstelling, tenzij de omzeldrempel van € 20.000 wordt overschreden. Voor toepassing van de omzeldrempel van de KOR worden alle door de natuurlijk- of rechtspersoon verrichte belaste leveringen van goederen en diensten in aanmerking genomen.<sup>17</sup> De jaaromzet van de levering van stroom met zonnepanelen kan uit het toepasselijke forfait worden herleid (zie 2.1.3.).

Op het moment dat de omzeldrempel wordt overschreden is de KOR niet langer van toepassing en bent u btw verschuldigd in verband met de exploitatie van de zonnepanelen en de andere ondernemersactiviteiten. Een vrijwillige beëindiging van de KOR is alleen mogelijk als u automatisch bent overgezet naar de nieuwe KOR (zie 2.2.2.) of als u de KOR minimaal 3 jaar hebt toegepast. In deze gevallen kunt u dit doen via het formulier 'Melding beëindiging omzetbelasting KOR'. Let wel op de opzegtermijn van minimaal 4 weken.

### **2.10. Wat zijn de gevolgen van de KOR voor rechtspersonen die zonnepanelen aanschaffen?**

Ook rechtspersonen zijn btw verschuldigd over de opgewekte stroom conform de uitleg in 2.5. en 2.6. De btw op de aanschaf van zonnepanelen is aftrekbaar – indien het btw-nultarief niet is toegepast – voor zover ze worden gebruikt voor belaste ondernemersprestaties, waaronder de levering van stroom aan de energiemaatschappij. Rechtspersonen die de zelf opgewekte stroom daarnaast gebruiken voor vrijgestelde of onbelaste activiteiten, zoals onderwijs of onbelast beheer van gemeenschappelijke ruimten door een vereniging van eigenaren, kunnen de voorbelasting op zonnepanelen niet in aftrek brengen voor zover toerekenbaar aan dit gebruik.

Rechtspersonen kunnen kiezen voor toepassing van de KOR zolang de belaste omzet onder € 20.000 blijft. In de hiervoor benoemde situaties dat een rechtspersoon al vrijgestelde of onbelaste activiteiten heeft en alleen in de heffing van btw zou worden betrokken vanwege zonnepanelen, biedt de KOR de mogelijkheid om buiten de btw-verplichtingen te blijven die samenhangen met de levering van stroom aan de energiemaatschappij.<sup>18</sup>

De KOR kan niet eerder ingaan dan in het eerste kwartaal dat begint minimaal vier weken ná de aanmelding. De KOR eindigt bij vrijwillige opzegging na minimaal drie jaar of op het moment van overschrijding van de omzeldrempel. De KOR-vrijstelling is dan niet meer van toepassing met ingang

<sup>16</sup> Zie artikel 25 Wet op de omzetbelasting 1968.

<sup>17</sup> Zie Hoge Raad 27 januari 2023, (ECLI:NL:HR:2023:101).

<sup>18</sup> Dit geldt overigens niet voor alle vrijgestelde handelingen; zie artikel 25, tweede lid, Wet op de omzetbelasting 1968 voor vrijgestelde handelingen die meetellen voor de KOR-grens van € 20.000.



---

van de eerste dag van het kwartaal dat minimaal vier weken na de ontvangst van de opzegging begint.

Als een rechtspersoon kiest voor de KOR:

- stuurt de rechtspersoon geen btw-facturen,
- brengt de rechtspersoon geen btw in rekening,
- kan de rechtspersoon voorbelasting niet in aftrek brengen, en
- doet de rechtspersoon geen aangifte omzetbelasting.

Voor de herziening van een eventuele eerdere aftrek als gevolg van de toepassing van de KOR geldt de uitleg in 2.2.1., met dien verstande dat de daar genoemde grensbedragen alleen gelden als de ondernemer de aanschaf-btw volledig in aftrek heeft kunnen brengen.

Als een rechtspersoon de KOR wil toepassen, moet deze zich hiervoor aanmelden via het formulier 'Melding omzetbelasting kleineondernemersregeling' dat te vinden is op [www.belastingdienst.nl](http://www.belastingdienst.nl). Als een rechtspersoon niet kiest voor toepassing van de KOR, ontvangt deze kwartaalaangiften omzetbelasting. Het is niet mogelijk om te verzoeken om jaaraangiften.

### **3. Ingetrokken regeling**

Het besluit van 23 november 2021, nr. 2021-19540, (Stcrt. 2021, 47567) wordt ingetrokken met ingang van de inwerkingtreding van dit besluit.

### **4. Inwerkingtreding**

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst en werkt terug tot en met 1 januari 2023.

### **5. Citeertitel**

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit heffing omzetbelasting en toepassing KOR bij zonnepanelen.

Dit besluit zal in de Staatscourant worden geplaatst.

*Den Haag, 16 juni 2023*

*De Staatssecretaris van Financiën,  
namens deze,  
H.G. Roodbeen,  
hoofddirecteur Fiscale en Juridische Zaken*